

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-țărănesc.

Prețul gazetei : Pe an 15 cor. Pe jumătate de an 8 " Pentru străinătate 20 "	Redacția și administrația : Cernăuți, strada Catedralei 6. Apare în fiecare Duminică.	Inseratele : Un rând petit odată 40 bani De două ori . . 70 " De trei ori . . 100 " Un număr costă 30 bani.

Biserica noastră.

La obârșia mișcării naționale la toate popoarele biserica a jucat un rol mare. Cu atât mai mult s'a accentuat influența bisericească în mișcarea națiunilor desprinse de corpul lor natural și așezate sub stăpânirea unor popoare de altă lege. Cea mai bună dovadă în privința aceasta o avem la frații noștri din Ardeal, la cari mișcarea națională s'a cristalizat în jurul bisericii. Biserica li-a fost cel puțin pavăza în luptele cele mari ce le-au purtat frații noștri pentru drepturile lor naționale. Aceasta a fost însă numai cu puțință, după ce bărbați mari ai bisericii românești din Ardeal au știut să organizeze biserica pe o bază largă democratică, dându-i un razim puternic la popor.

Cu totul altfel s'a dezvoltat biserica în țerișoara noastră Bucovina, cu toate că condițiunile au fost mult mai prielnice decât în Ardeal. Buna situație materială îi asigura ei oareșicare independență de stăpânire, care din partea ei la început nici nu prea se amesteca în treburile bisericești. N'am profitat însă de prilejul favorabil și n'am organizat biserica noastră pe o temelie bună cu razim destoinic în masele credincioșilor, ci am lăsat-o la voia întâmplării, încrezându-ne în destoinicia arhierilor. Aveam un arhieriu destoinic și biserica noastră însemna ceva. Îndată ce însă ajunseră — cu ajutorul guvernului — arhierii slabi la cârmă, biserica pierduse vaza ei și pierduse astfel și rolul de conducere în mișcarea noastră națională. Aceasta am putut-o — cu durere — observa dela moartea mult regretatului și în veci pomenitului marelui Arhieriu Silvestru.

De repețite ori, acuma pe timpul mitropolitului Silvestru, se pornise mișcarea pentru democratizarea și organizarea bisericii în congresul bisericesc. Dacă mișcările aceste au fost zădărnice până acuma, vina în cea mai mare parte clerul nostru o poartă. Preoțimea noastră în totdeauna s'a împotrivit congresului bisericesc, pe motiv declarat, că aceasta ar sta în contradicție cu canoanele bisericii; adevăratul motiv însă a fost grija ca preoții să nu piardă rolul lor de atotputernici și frica de controlul laicilor. Cât de neîntemeiate însă sunt acestea ne dovedește biserica fraților noștri din Ardeal. Acolo biserica și-a găsit tocmai în elementul laic cel mai puternic reazăm, care tocmai în timpurile aceste critice, în care am ajuns prin războiul acesta, și-a dovedit trăinicia. Cu toată opresiunea guvernului maghiar biserica românească din Ardeal a rămas păzitoarea idealurilor naționale.

Și unde a ajuns biserica noastră în timpul războiului? Nu exagerăm, dacă susținem, că în biserica noastră domnește anarhie completă. Rămasă fără arhipăstor, fără consistor, lăsată în știrea Domnului, biserica noastră nu mai reprezintă o organizație trainică. Cine să îngrijească de păstorirea comunelor? Cine să supravegheze misiunea preoților noștri? Să nu ne mirăm deci, dacă țeranii din unele comune, rămase tocmai acuma fără păstor sufletească, când au mai mare dorință de consolare sufletească, declară, că vor trece la altă lege, dacă nu li se va da un preot cât de curând! Cine va răspunde apoi de pierderile aceste ce va suferi biserica noastră?

Să nu ni se răspundă, că guvernul poartă

vina, deoarece nu îngăduie întoarcerea mitropolitului și a consistorului. Scuza aceasta numai la aparență e îndreptățită. De fapt vina o purtăm noi, o poartă lipsa noastră de organizare, o poartă și reprezentanții noștri politici. Guvernul profită numai de slăbiciunea noastră și ne impune ceia ce-i convine și aceasta o poate face cu atât mai ușor, când nu întimpină nici o piedică, nici un protest din partea noastră. Din cauze pe care nu voim să le discutăm aici, guvernului nu-i convine nici metropolitul nici consistoriul. E vorba, că consilierii consistoriali sunt acuma trimiși în pensiune și că vor fi numiți alții în locul lor, iar' pe bătrânul metropolit guvernul cel mai bucuros l'ar trimite la mănăstire. Și ce zice la aceasta clerul nostru? Ce fac credincioșii bisericii noastre? Poporul dela țară rămâne rece la toate ne-având el nici o legătură mai strânsă cu consistoriu și cu arhipăstor — ceia ce ar fi altfel, dacă poporul ar fi părtaș la administrația bisericii în congresul bisericesc. Nici clerul nu se mișcă pentru arhiepiscopul nici pentru consistoriu, pe deoparte nefiind organizat, iar pe de altă parte fiecare având interesele sale. Din contra pensionarea consilierilor consistoriali li-a fost bine-venită. Abia s'a răspândit vestea cu pensionarea și iată că au început intrigile și goana după posturi de consilieri consistoriali. S'au format partide și subpartide, care de care cu protectori mai mari și mai mici, toți stăpâniți de un gând, de mărire prin ajungerea în consistoriu. Firește, că sub astfel de împrejurări interesele bisericii trebuie să rămână în urma intereselor personale acelor, cari înainte de toate ar fi chemați să apere drepturile și interesele bisericii, odată autonomă, acuma ajunsă la discreția guvernului. Și din alte părți, mai apropiate cercurilor clericale, se ridică voci, cari se plâng, că preoțimea nu e la înălțimea chemării sale. Iată ce scrie — foarte potrivit — organul național »Viața Nouă« dela Suceava în primarticolul din numărul trecut: »Preoțimea noastră, ieșită din învățături înalte și cu multă pregătire intelectuală, pare a fi pierdut încrederea în sine împreună cu conștiința că soarta a împărțit, indeosebi preoțimei, un rol ales și hotărâtor în viața națională a popoarelor. Ar putea ea altfel să stea în nepăsare, când este vorba de cele mai vitale interese ale neamului, de soarta bisericii noastre naționale?«

Se pregătesc schimbări mari la cârma bisericii noastre, schimbări cari pentru veacuri

pot să altereze caracterul bisericii noastre naționale. Și ceia ce-i mai dureros, schimbările aceste se fac, fără ca preoțimea să fie întrebată, fără ca poporul să-și spună cuvântul; guvernul impune bisericii noastre autocefale și autonome schimbări animat însă și de unii din tagma preoțească, cari fie din dorul măririi fie din bizantinism înăscut, fără să fie întrebați, nu se sfiesc de a arăta înaintea guvernului simțimintele lor și de a se lepăda de arhiepiscopul lor, nu din convingere, ci numai să fie pe placul guvernului.

Se poate însă altfel? Cine să se ridice, pentru a apăra drepturile bisericii noastre? Preoțimea, ai cărei membri caută prin chip și feliu să profite de schimbarea consistoriului? Poporul, care pe de o parte nici el nu e organizat, iar pe de altă parte nu are cea legătură cu biserica, care ar putea să-l pasioneze când e vorba de interesele vitale ale bisericii?

Ni se va obiecta, că avem mâinile legate din cauza războiului, că nu putem să ne mișcăm de frica guvernului? Nu-i adevărat! Nelăgăduit, că ne bucurăm de libertate națională mai mare decât frații noștri din Ardeal, cari tocmai în timpul din urmă — cu toată opresiunea maghiară — au dovedit, că înțeleg misiunea lor, că știu să apere cu demnitate și cu hotărâre interesele și drepturile bisericii lor naționale. Guvernul maghiar trimisese la sinoadele eparhiale din Sibiu, Arad și Caransebeș pentru întâiaș dată comisari guverniali, cari să controleze lucrările sinoadelor. Cu un glas s'au ridicat toate trei sinoade în contra acestei măsuri, apărând autonomia bisericii. Comisarii guverniali au fost boicotați, iar' debaterile sinoadelor au fost întrerupte, până ce guvernul un va retrage comisarii săi. Frații noștri din Ardeal au putut s'o facă aceasta, având biserica lor reazăm în masele largi ale poporului, prin participarea delegaților laici la sinoade. Ceia ce au făcut ei la sinoadele lor, am fi putut face și noi, mai ușor, dacă am avea congresul bisericesc, dacă prin el biserica ar avea un reazăm la popor.

Cine semnează împrumutul de războiu, scurtează războiul.

Din România.

La Iași a fost deschisă în sala teatrului național sesiunea parlamentului nou ales cu mesajul coroanei (vorbirea regelui), din care reținem următoarele:

Tratatul de pace impune țerii fără îndoială jertfe dureroase; cu toate aceste mulțămim proniciei cerești, că drept acum în vremurile încercărilor grele a putut să se împreune Basarabia cu țara-mumă, cu Moldova. Evenimentul acesta mare a fost primit cu simpatie de puterile cu care am încheiat pacea, înlesnindu-ne astfel înțelegerea cu celelalte țeri. Ne vom da silință, să intrăm în raporturi de prietenie cu statele vecine, care se înființează acum. Războiul acesta, care pentru România a fost dureros, ni-a întărit în hotărârea, de a aduce schimbări în favorul poporului cu privire la dreptul de vot și la o împărțire dreaptă a pământului.

Înainte de deschiderea parlamentului președintele consiliului de miniștri Marghiloman s'a văzut nevoit, să facă unele schimbări în ministeriul său. Ministrul de justiție Dobrescu, care va fi ales președinte al senatului, și ministrul de comerț Meisner, care e destinat ca președinte al camerei, au demisionat. Au fost numiți: secretarul general din ministeriul de interne Mitileneu ca ministru de justiție, fostul primar al Bucureștilor Cantacuzino ca ministru de comerț și dl. Garofid ca ministru de agricultură.

La Iași se discută foarte mult chestiunea reformei agrare, care agită toate spiritele. Hotărârile în privința aceasta nuse vor lua însă de parlamentul actual, ci abia de constituanta ce se va alege la toamnă. Acuma se fac numai studii foarte amănunțite și temeinice. Guvernul a ordonat adunarea materialului statistic necesar și studiarea rezultatelor câștigate în privința aceasta în alte țeri. După gazeta »Agrarul« din Iași reforma agrară se va face astfel, ca moșiile statului, ale bisericii și cele boierești se vor răscumpăra, se vor parcela și în parcele de 2—5 fâlcii se vor împărți la țerani, cari vor avea să plătească prețul locului primit în rate anuale. Pentru a asigura însă exploatarea pământului în măsură largă și intensivă se vor lua totodată măsuri pentru organizarea agriculturii, a muncii agricole, se va institui o controlă a institutelor agronomice ș. a.

Dep. Onciul a scris un studiu temeinic despre reformele agrare în România, care luminează chestiunea din toate punctele de vedere. Vom publica studiul acesta în numerele viitoare ale gazetei noastre.

Ucraina totuși încă nu se poate împăca cu gândul, că Basarabia a fost unită cu România. În timpul din urmă guvernul ucrain a cerut, să se facă un plebiscit în Basarabia, pentru ca poporul singur să hotărască, dacă voiește să fie unit cu România sau cu Ucraina, pretinzând, că poporul Basarabean e pe partea Ucrainei. Uneltirile aceste ne putem explica numai prin pofta guvernului ucrain, de a cuceri cât de mult pământ, chiar dacă pe pământul acela trăiesc și alte popoare. Poporul acela, s'a constituit într'un stat independent în semn, că nu voiește să fie subjugat de alt popor, cerând libertate pentru fiecare națiune; acum devenind liber, are poftă să subjuge alte popoare. Basarabia a fost și este o țară românească. Pelângă 2 milioane Români locuiesc în Basarabia cam 100.000 ucraini. Se poate, ca o frântură de popor să stăpânească 2 milioane de români? Deaceia și răspunsul guvernului român a fost corespunzător. Basarabia va rămâne unită cu România, afară de o bucațică la nordvest, ș. a. cercul Hotinului, care va fi împreunat cu Bucovina. Declararea hotărâtă în mesajul coroanei la deschiderea parlamentului a întărit numai unirea aceasta, care nu se mai poate schimba. Președintele sfatului basarabean prof. Stere a făcut toate pregătirile pentru organizarea Basarabiei și consolidarea referințelor țerii, care suferise mult în urma războiului și mai ales a revoluției.

Din „Zile trăite“

de **N. Gane.**

(Călătorie prin Bucovina și pe valea Bistriței.)

(Urmare și sfârșit.)

Schitul Durău este situat în cel mai pitoresc punct al Carpaților, la piciorul Ciahlaului, cu apa cea mai bună, cu aerul cel mai curat, cu vederea cea mai frumoasă asupra muntelui urieș care-l domină și-l îmbrățeșează și dacă vre-o dată mi-ar veni în minte să mă călugăresc, o! de sigur, acolo mi-ași alege locul de retragere, acolo unde regulat vine să petreacă vara dl. G. Panu care știe să aprecieze frumu-

sețele aceluia colț de tainică săhăstrie. Când am ajuns la Durău unde ne așteptau oamenii cu caii de călărie, cu bagajul și merindele, Ciahlăul nu se vedea din negurile ce-l îmbrobodeau; dar nu mult după ce am încălecat și plecat, negurile s'au desfăcut; și mândrul munte încoronat de stânci apăru maestuos în razele soarelui, nimicindu-ne prin măreția lui.

Ne-am înșirat unul câte unul pe cararea strimță ce urca la deal prin desimea codrilor de brazi și eram toți veseli plini de dor de a pune mai curând piciorul pe țitva Ciahlăului. Eu unul legănat de mersul ritmic al calului șueram pintre dinți un cântec voinicesc par'că mă duceam să iau cu asalt Panaghia din împărăția fulgerilor.

Am suit, am suit patru oare în sudoarea cailor care din când în când se opreau osteniți pentru a apuca de lângă carare câte o gură de iarbă; și am suit mai sus, tot mai sus, de par'că ne desprindeam de lumea de jos, par'că pluteam în plaiurile limpezi ale soarelui, par'că ne simțeam mai ușori, mai senin, mai învioșați privind din depărtare omenirea ce furnica la picioarele noastre.

Apoi cu cât ni se întindea raza vederii cu atât par'că se întindea stăpânirea noastră asupra lumii încunjurătoare. Rîurile, satele, târgurile ce se zăreau în adâncimile orizontului, pădurile bătrâne din vale ce ni se înfățișau mici ca niște ierburi, munții care făceau alai Ciahlăului, reduși la micimea unor moșunoaie, toate aceste pe care le cuprindeam dintr'o singură ochire erau par'că intrate în domeniul puterii noastre.

Și tot nu eram în vârf.

Străbătusem regiunea pădurilor și ajunsesem la gol unde bradul dispărea făcând loc unei specii de brăduleți mici, degenerați care se târa pe pământ de frică par'că să nu ametească rădicându-se în picioare.

Pe acolo nu mai era chip de mers calare fără a ne pune viața în pericol, căci cararea devenea din ce în ce mai poncișă, mai strimță, mai stâncoasă și șerpuea deasupra prăpăstiilor de o fioroasă adâncime.

Amețeala ne cuprindea văzând de jur în prejur deșertul, imensitatea care ne îmbrățișa.

Ei bine pe acolo domnișoarele Brătianu își găsiseră locul se culeagă floarea Domniței, acățindu-se ca niște căprioare pe stâncele cele mai ametoare, acolo pe unde doi dintre noi

n'au mai putut înainta atinși fiind de răul muntelui.

În zadar eu care aveam răspunderea morală de a le fi adus prin acele locuri prăpăstioase le-am atras atințiunea asupra primejdiei, dânsese n'au renunțat la îndrăzneța întreprinderii de cât după ce au izbutit se culeagă în amintirea urcării Ciahlăului un întreg buchet de frumoasa floare a Domniței.

În sfârșit am ajuns nu fără vie emoțiuni pe coama cea întinsă a Ciahlăului de unde se înalță piscul ca o imensă căpățină de zahar pe vârful căria stă crucea de fer la punctul numit Panaghia.

La picioarele aceluia pisc, lângă un izvor de apă rece care te taie la dinți, pe un mușchiu verde și gros ca o saltea care acopere toată spinarea muntelui, sub un cer senin în albastrul căruia se roteau vulturii, ne-am așezat și noi la prânz ca să mai prindem la putere în urma unei osteneți de atâtea oare de călărie.

Frumuseța spectacolului, emoțiunile trecute, aerul curat și recoros, ce ne străbătea în pept, toate aceste unite cu plăcerea de a ne potoli foamea și a gusta vinul generos de la Florica adus acolo pe spinarea cailor, ne deslegară limbele și fiecare găsea între două ciocniri de pahare mijlocul de a-și istorisi impresiunile la acest ospăț din regiunile nourilor.

Dar pe când eu mă indeledniceam foarte serios cu destuparea unei butelci, de odată mă simții cuprins pe la spate de o pereche de brațe vânjoase și sărutat cu sgomot pe obraz.

— Ce este aceasta idilă? Mă întrebă doamna Brătianu cu mirare.

Mă uitai îndărăpt și recunoscui pe bravul Grigori Leone Fărcășanu care mă găzduise la Hangu cu doi ani în urmă și profita și acum de voea ce-i dădusem atunci de a mă săruta.

— Mă iartă domnule, îmi zise Grigori, speriat de fapta lui văzând că toată lumea îl ațintește cu privirile, dar când te-am zărit aici nu m'am putut stăpâni de bucurie.

— Nu-i nimica Grigori, ia gustă și tu din vinul ista, îi respunsei eu dându-i un pahar.

Atunci el bău în sănătatea doamnei Brătianu și a noastră tuturor, iar eu după ce istorisii pățaniile mele de acum doi ani, precum și modul cum el m'a găzduit la casa lui, i-am dat un a ldoilea bacșiș cu învoire de a mă săruta și în viitor ori unde m'ar întâni.

După un mic repaos în urma prânzului,

am întreprins urcarea părții celei mai grele a Ciahlăului, a fiorusului pisc.

De oare-ce însă eu prevedeam că domnișoarele Brătianu au să alerge din nou după floarea Domniței, am supus, înainte de plecare, chestiunea în discuțiunea adunării generale a excursioniștilor cu propunere de a le face să renunțe la niște plăceri care ori cât de ispiti-toare ar fi, nu prețuesc o viață omenească.

Era, mi se pare, destul de înțeleaptă această propunere și ar fi trebuit cred să întrunească unanimitatea voturilor.

Ei, ași!... Oamenii cei mai cuminți luați în deosebi, pierd mintea când se intrunesc la un loc. Astfel adunarea noastră generală după o scurtă deliberare, s'a desbinat ca toate adunările deliberante, în două: unii pentru floarea-Domniței, alții contra; unii supranumindu-se îndrăzneții, ceilalți prudenții. — Și lucru curios, majoritatea, marea majoritate a fost a îndrăzneților acelor care au votat pentru explorarea prăpăstiilor, pentru desfiderea primejdiilor pentru culegerea fermecătoarei flori; iar prudenții, au fost bătuți cu rușine, rămânând numai vr'o trei la număr între care eram și eu nenorocitul propuitor.

Am înțeles atunci că nu e bine să cauți a pune piedici entuziasmului.

Așa dar, Doamne-ajută și înainte spre Panaghia!

Acum nu mai era de glumă; ne sueam ca pe părete pe stânci fără carare, prin rupturi de șuvoae, pe coaste alunecoase unde abia ne puteam rezăma piciorul sprijinindu-ne când de-o piatră, când de-o rădăcină și după multă ostenală în căldura soarelui, ajunserăm în fine la Panaghia unde stă înfiptă în stâncă o enormă cruce de fer sfâșiata de fulgere.

Acolo titva Ciahlăului nu-i mai mare decât abia cât încăpeam noi cei câțiva călători.

Acolo vederea și impresiunile se schimbă cu totul. Ești pierdut în spațiu; te saltă aerul, te simți mic, neputincios, ușor, fără razim pe pământ, așa că cel mai slab vânt ar putea să te măture ca pe-o frunză.

Acolo peste creștetul a sute de alți munți care se tupilă par'că anume dinaintea muntelui stăpân, pentru a nu-i împedeca vederea, se întind nemărginitele câmpii în luciul cărora nu se mai pot distinge râurile, dealurile, văile, topindu-se toate în ceața albăstrie a depărtării

și înfățișându-ne icoana unui imens ocean care se perde în orizon.

Acolo eram în imperiul ceriului, la izvorul legendelor la obârșia furtunelor; ne atrăgeau adâncimele, ne sorbea neantul.

Acolo, tăcuți în fața infinitului ce ne cotopea, ni se părea că ne confundăm, ne identificăm noi înșine cu el și par'că înțelegem tainicul indemn ce simte omul pe asemenea culmi ametoitoare de a se arunca în prăpastie, în haos. Mult n'am stat pe acest vârf fermecător, atât numai cât inimile noastre să se umple de umilință dinaintea marelor mistere, atât numai cât se înțelegem ce mică, ce păcătoasă e întreaga omenire în sinul naturei eterne ce o împresoară.

Ne-am întors pătrunși de un simțimânt de evlavie ca și când am fi fost într'un imens templu dumnezeesc și am fi auzit corul îngerilor, cântecul apocalipsului.

Dar dacă de sus toate se confundă și se pierd în neant, de jos muntele ni se înfățișază ca un falnic urieș pe a cărui frunte rădicată în sferile albastre se întrunesc privirile și speranțele întreg neamului nostru. În picioare, la hotar străjuind, de când lumea peste trei țeri locuite de Români, el par'că ne apără sub marea sa umbră de vijelia vremurilor și ne spune cu glas profetic să nu pierdem încrederea în viitor.

Doamne Sfinte!.... De ce nu merg Români noștri mai des să viziteze acele locuri neasemănate, să-și deschidă inima la frumusețile lor, să aspire acolo, în auzul doinelor, dragostea de țară, căci nicăirea nu vor găsi emoțiuni mai curate care să le miște sufletul.

Cred însă, căci altfel ar fi să desperez de țară, că va veni o vreme când vom vedea și noi tinerimea română întocmai ca cea franceză și germană, cu bastonul în mână și cu sacul pe umere cutreerând țara în lung și în larg pentru a-i aprecia frumusețile și a se deprinde de a o iubi.

Cântec din războiu.

Foaie verde, foaie deasă
Aici în țeara rusască
Altă limbă să se nască
Toți românii să vorbească.
Foaie verde de negară
Când mi-aduc aminte iară,
Unde-am fost eu astă vară?

Foaie verde trei masline
 Cine-i amărât ca mine?
 Foaie verde de alior
 Ca mine nime n'are dor
 Pe apă și pe pământ
 Nu-i găsi mai amărât
 Cum eu acuma sunt.
 Tot prin țerile străine,
 Ca să nu mai dau de bine.
 Dar' fă, Doamne, ce vei face
 Și pune pe lume pace!
 Doamne, fă-ți milă de noi
 Pune capăt la războiu!
 Că decând s'a început,
 Mulți feciori am mai pierdut,
 Mulți feciori și mulți bărbați
 Stau pe câmpuri împrăstiați.
 Câte lacrimi s'au vărsat
 Și cât sânge s'a 'nchegat.
 Că pe locul de războiu
 Curge sângele pohoiu,
 Și pe locul de acasă
 Multe lacrimi se mai varsă.
 Nu mai gândesc nici odată
 C'om fi iarăși la olaltă;
 Nici nu mă gândesc așa,
 Ca să-mi văd eu țara mea.
 Că de jele și de dor
 Nici nu seamăn a fecior.
 Dar' Doamne ce-a mai fi
 Pomii când or înflori
 De dor mă voiu topi
 Pe aici de voiu mai fi.
 Foaie verde, foi de nuc,
 Când te-a prinde cânt de cuc,
 Lasă-ți casa, puică dragă,
 Și mă caută'n lumea 'ntreagă.
 Te pornește iute'n zori
 De vină pân' nu mor.
 Dar' dacă oiu muri
 Pe mine nu mi-i nimeri,
 De 'ntrebat măcar să 'ntrebi
 Dar nime nu ți-a spune drept.
 Când te-i întoarce înapoi,
 Să lași drumul cel de boi
 Să vii pe gârle în noroiu
 Unde-i sângele pohoiu.
 Să te uiți pe cele coaste
 Să vezi mormintele noastre.
 Dar al meu nu le-i cunoaște
 Căci făr' de cruce stă la oaste
 Fără cruce, fără flori
 Vai de noi, sârmani feciori!

De Niculai Maricari din Câmpulung (dela reg. 35).

Imprumutul de războiu este cea mai bună fructificare a capitalurilor.

Știri mărunte.

Fondul de credit bucovinean pentru timpul războiului: Ministeriul de agricultură a prelungit în înțelegere cu ministeriul de finanțe termenul pentru adevărea resp. autentificarea presupunerilor pentru acordarea premiilor pentru facerea sămănaturilor din primăvara anului 1916 până la sfârșitul lunii Iunie 1918.

Distincțiune. Harnicul preot Ioan Pohoța din Băiașești a fost decorat cu Crucea de aur pentru merite cu coroană pe banda medaliei pentru vitejie, drept recunoștință pentru ținuta lui deosebit de patriotică și vitejească în fața dușmanului.

Societatea Damelor Române din Bucovina roagă pe toți aceia, cari au depus în decursul războiului mobile în localitățile internatului de fete, să-și ia lucrurile lor până la 1 August. — Din cauza stricăciunilor suferite în urma războiului, internatul de fete nu se va putea deschide pentru anul școlar viitor. Pentru a înlesni tineretului școlar lipsit de mijloace cel puțin în parte studiile, se vor primi 25 eleve cu gazda în localitățile internatului, având însă să-și grijească singure de vipt, luminat și încălzit. Afară de aceia se vor da câteva ajutoare până la 200 cor. pe an. Elevele care doresc să capete un loc de găzduire la internat sau un ajutor, trebuie să trimită până la 1 August cererile lor înzestrate cu certificatele școlare și de sărăcie la adresa d-nei Olga Grigorovița în Cernăuți, str. școlii. — Comitetul societății roagă trimiterea taxelor restante la adresa casierei d-nei V. Procopovici în Cernăuți, str. reședinței 3.

La școala normală de învățători este de ocupat un post de profesor pentru limba română ca obiect principal în legătură cu limba germană sau cu geografia și istoria. Cererile pentru postul acesta sunt de înaintat până la finea lunii Iulie 1918 la consiliul școlar de țară.

Decorați. Cu Crucea de aur pentru merite cu coroană pe banda medaliei pentru vitejie au fost decorați pentru merite deosebite locotenentul Dimitrie cav. de Neculiță-Popovici, proprietar mare din Costâna, subloc. Constantin Loghin dela reg. 41, primind acesta și decorația cu săbii drept recunoștință pentru ținuta vitejească și servicii excelente înaintea dușmanului, stegarul Procopie Rodenciu,

stegarul Eustafie Stipeniuc și stegarul Constantin Sidorovici. — Cu medalia »Signum laudis« cu săbii a fost decorat sublocotenentul Vasile Bordian pentru ținuta vitejească înaintea dușmanului. — Cu crucea de argint pentru vitejie a fost decorat sergentul major Dimitrie Bancescu.

Numire. Controlorul de poștă Mihaiu Iacoban, de prezent gerent al orașului Câmpulung, a fost numit controlor superior la poștă.

Decorații dela „Crucea roșă“. Pentru merite pentru »Crucea roșă« au fost decorați cu distincția de onoare clasa a doua cu decorația de războiu: d-nele Eugenia Botezat, Minodora Coca, Stefania Jemna, Eleonora Cușniriuc, prefectul Ilie Maciovschi din Seletin și exarhul George Șandru.

Foia Poporului Român din Budapesta s'a îmbrăcat în doliu. Fundatorul, editorul și redactorul ei Dimitrie Birăuțiu a repaosat în 12 Iunie în vârstă de 43 de ani. Din sodal la tipografia diecezană din Arad, apoi tipograf la mai multe tipografii, D. Birăuțiu în râvna sa de a ajuta poporului a înființat din nimic, mulțămită energiei și stăruinței sale fără asemănare, o tipografie în Budapesta, în care tipăria gazeta sa »Poporul Român«, scrisă pe înțelesul țărânilor. La început singur trebuia să scrie gazeta sa, s'o culeagă, s'o tipărească și s'o trimită la abonații săi: A făcut-o cu dragă inimă, luptând pentru o cauză sfântă, pentru luminarea țărânului. Și țărâni i-au răsplătit munca neobosită, citind și răspândind gazeta lui. Viața lui Birăuțiu ne arată, câtă ispravă mare pentru națiunea sa poate face un bărbat destoinic prin munca sa desinteresată.

Societatea bisericească din Viena. Societatea rom.-ort. imp.-jub. pentru zidirea unei biserici în Viena a ținut în 29 Mai a. c. a X-a adunare generală. Comitetul ales cu trei aui în urmă s'a putut prezenta de astădată numai în parte, redus fiind numărul vrednicilor și zeloșilor săi membri prin chemare la oaste, prin strămutare și moarte. La ora fixată declară veteranul prezident, generalul Al. Lupul, adunarea de deschisă și începe a înșira cu glas jalnic pierderile îndurate, aprețiind totodată meritele și valoarea fiecăruia. Urmează apoi rapoartele speciale, descărcarea comitetului și insistența vechiului prezident, care a condus societatea prin tr'un interval de peste 10 ani, ca de astădată să se

abstea dela alegerea D-sale în comitet, fiindcă vârsta își cere tributul și puterile-i n'ar mai fi în stare să corespundă unei activități demne de scopul înalt al societății. Cu regret se ia la cunoștință declararea aceasta. Un moment solemn s'a petrecut când a fost adusă propunerea comitetului de a-l numi de membru onorar pe adânc eruditul și nepregetat activul profesor universitar și arhimandrit de scaun Dr. Eusebie Popovici. Șirul membrilor onorari trebuia să-l întregască neobositul sfătuitor și îndrumător care și-a câștigat merite neperitoare, contribuind la descurcarea multor probleme de interes vital pentru biserica noastră, pentru răspândirea cunoștinței de istorie bisericească și pentru societate. Comitetul actual, reînnoit în întregime, s'a constituit Duminecă în 2 Iunie în modul următor: prezident: cons. aulic Dr. Constantin cav. de Isopescul-Grecul, viceprezident: cons. medicinal Dr. Constantin Mândrilă, secretar: prof. supl. Cornel cav. de Sorocean, cassier: cons. cont. mil. Daniil Poliția, controlor: inginerul Tit. cav. de Onciul, subst. de secretar: preot. mil. Ilie Hociotă, subst. de cassier: protosincol. Pancratie Sidorovici, subst. de controlor: cons. guv. Iancu Balmoș, membri fără funcție: cons. aulic. Dr. Cornel Chiselița și cons. aulic. Teofil Simionovici; substituți: cons. med. Dr. Ioan Calinciuc, arhitectul Cesar Popovici și Dr. Mariu Sturza; comisia de revizuire: cons. silvic George Sârbu, cons. sup. Teofil Popovici și locot. col. Grigorie Trailovici.

Mersul războiului.

De Italiieni mult așteptatul asalt al oștirilor noastre a pornit luna trecută. După o bombardare scurtă, dară nemaipomenit de vehementă a tunurilor, s'au năpuslit oștirile noastre în mai multe locuri asupra dușmanului, trecând peste întăriturile lui și doborând oastea lui pregătită la asaltul nostrul. În mai multe locuri oștirile noastre de sub comanda generalului Boroevics au trecut râul Piave, înaintând pe șesurile întinse spre fortăreața Veneția, de care îi mai despart vr'o 25 km. Punctul de încrucișare ale trenurilor Treviso, care e de cea mai mare însemnătate pentru oștirile italiene ce se luptă în munții Tirolului, se află acuma sub focul tunurilor noastre. Și armata generalului Conrad începuse deodată să atace italienii din munții Tirolului. Aice însă italienii au fost adunat multă oștire și tunuri, astfel că numai în puține locuri ostașii noștri au reușit, să-i

scoată pe Italiani din întăriturile lor. Reușita acestei ofensive este foarte frumoasă. Frontul italian pe râul Piave, unde se oprise ofensiva noastră toamna trecută, a fost sfărmat. Peste 30.000 prizonieri și peste 100 tunuri au rămas în mâinile noastre.

* * *

Germanii se pare că se pregătesc acum la o lovitură nouă în contra Franței. De patru ori Germanii au atacat rândurile dușmane, reușind, să patrundă peste liniile lor, să rupă frontul și să cucerească plaiuri întinse. Francezii cu frică se întrebă. unde-i va nimeri a cincina lovitură a lui Hindenburg, care tot cu încetul se aproprie de inima Franței, de capitala ei Parisul.

Calendar Iunie 1918.

Ziua	Calendarul vechiu	Cel nou
Duminică	10 (†) Rusaliile	23
Luni	11 (†) Luni Rusaliilor ☉	24
Marți	12 P. Onufrie	25
Miercuri	13 M. Acilina	26
Joi	14 Pr. Eliseu	27
Vineri	15 Pr. Amos	28
Sâmbătă	16 P. Tihon	29
Duminică	17 M. Manuil	30
Luni	18 M. Leontie ☾	1 Iulie
Marți	19 Ap. Iuda, frat. Dl.	2
Miercuri	20 M. Metodie	3
Joi	21 M. Iulian	4
Vineri	22 M. Eusebiu	5
Sâmbătă	23 M. Agripina	6

Al optelea împrumut de război !!

Fiecare țeran român are datoria sfântă, să semneze cât de mult pe noul împrumut de război, contribuind astfel la sfârșirea mai grabnică a războiului.

Foaia Poporului

se trimete numai
acelora cari plătesc
abonamentul înainte

**Banca generală de depozite, filiala Cernăuți, strada poștei 1
(Centrala în Viena).**

Capital societar și rezerve 121,500.000 cor.

și-a început activitatea pe piața de aici. — Executarea tuturor transacțiilor de bancă.

Deschiderea de conturi curente, rentabilitatea favorabilă de capitaluri în conto-curent și cont de gir liber de proviziuni, replatibil orișicând

Emisiune de libele de depuneri.

Cumpărare și vânzare de hârtii de valoare, cupoane, cambii și șecuri, păstrare și administrare de hârtii de valoare, acordare de avansuri pe hârtii de valoare, cotate la bursă.

Creditivitate și plăți pe toate piețele din monarhie.

Primire de semnări pentru VIII-lea împrumut de război.

Informațiuni și sfaturi se dau ou culanță.